

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.  
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.  
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.  
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.



nor grå årtor, den förra sorten til 12 och den senare til 14 Dal. S:mt tunnan, hwilka i anseende til brist på råg, kunde nyttjas til et och annat bruk, som på andra orter i Riket är warligt: enår betalningen sker, följer Assignation på Herr Arfwidsons Contoir i Staden.

Den 23 dennes kommer genom offentlig auction at försållas, Grönlandiska Bolagets Hucfare, Waddan kallad, af ek bygd i Holland år 1752, om 50 swåra låster, tillika med des tilhöriga inventarium. Hucfaren ligger för ögonen här på strömmen.

Et Dal om nyttan och sättet af en brand-försäkrings inrättning i Göttheborg, hållet uti witerhets-klubben, den 22 October 1760, af Rådsmannen, Herr Daniel Pettersson, är nyligen från Langiska Tryckeriet utkommet, och kostat 6 öre S:mt. Innehållet blef kort efter förenämde tid i Magasinet uptaget.

En ung Enkefru önskar sig en anständig condition, nögd at förestå et hushåll, antingen på Landet eller i Staden. Om wilkoren kan med hånne sjelf accorderas: hon bor hos Guldarbetaren Zimmerman.

Et par meublerade och tapiserade, öfverrum för ungarlar, belagne wid westra hamnen, kunna genast emot hyra tilträdas. Med rummen följer et litet affäste, samt om allsamman närmare underrättelse, där dessa nyheter samlas.

På Stockholms-källaren finnas friska Bergstron til köps.

\* \* \* \*

# Göttheborgska Magasinet.

Lördagen, den 20 Martii 1762.

Utterligare Fortsättning af Brevvet N:o  
9, 10 och 11.

Alexander ödelade Tyrus, och upreste på deslemningar det ryktbara Alexandria. Carthago, som under bulret i Tyro börjat blifwa stor, och war liksom en Drottning öfwer hafwet, bödd omsider dessa öfwerwinneliga folken spetsen, som föreskrifwet hela werlden lagar. Alexandria, hwars handel ägde stora förmåner af sit fördelagtiga läge, öfwertråffade Tyrus och Carthago, men undertryktes omsider, äfwen som denna sednare, af de Romerska wapnen. Hon höls allenast som skattskyldig, och Augustus bibehöll likawäl des handel. // Barbarerne inföllo, plundrade och förödde Staden, och den är efter sin olycka nu mera ej annat än en flugge, i förlitelse emot des förra härlighet, innan Saracenerne ödelade hånne. Efter de Romares fall underhölls Lombarderne en widlyftig handel, och

och förstodo at gbrat med lycka och framgång.  
 // Detta folket äre wi skyldige upfinningen af  
 // Banquar, Wexlar och flera andra inråtnin-  
 // gar, som lätta och försäkra handelen. // Be-  
 nedig, Pisa, Florens och Genua hafwa måst  
 undergå wälfningar, som gjort til intet nästan  
 hela deras handel. Det war i 16 hundra talet,  
 som Portugiserne rykte utur Venetianernes hän-  
 der Specerihandeln, och wid samma tid lade  
 de handlande i Marseille under sig hela Levan-  
 tiska köpenkapen. Flandern, som blifwet en  
 nederlagsplats för hela Occidenten, gjorde sig  
 ryktbart och namnkunnigt igenom de stora mark-  
 nader, som där höllos, til hwilka köpmän ifrån  
 alla werldens delar hoptals sammansötte. Ifrån  
 år 960 hade flera Manufacturer upkommet, och  
 man försärdigade där kläden och linne. Hanse-  
 atiska handelsförbundet räknar sin första ä-  
 der ifrån 1164. Städerna, som woro i detta  
 bandet, gjorde sig på kort tid Mästare af hela  
 Europens utländska handel. År 1206 räknas  
 de man 72 Städer ifrån Narva i Liffland alt  
 intil Rhenströmen, som ingädt i detta sällska-  
 pet, förutan en hop handlande i Frankrike,  
 Spanien, Nederländerne, Italien, Sicilien  
 och Neapel, m. m. och af detta Hanse-för-  
 bundet utstakades nye lagar för handeln i al-  
 mänhet. Des magt wårte omsider til den högd,  
 at från år 1340 til 1428 wågade desse stinrike  
 köpmän, at förklara de mågtigaste Konungar  
 Frig. Man räknade i deras sold inemot 400  
 Frigs

Frigs-skepp och 12000 Soldater, Matroser och  
 annat sjöfolk oräknade. Prinsarne i Europa,  
 upmärksame på sådana rörelser, togo försigtiga  
 steg at bryta et band, hwilket kunnat blifwa än  
 starkare. Hwar och en Regent drog utur för-  
 bundet sine köpmän, så at omsider desse Hanse-  
 städerna ifrån et stort antal blefwo förminskade til  
 6 allenast, nämligen Hamburg, Lübeck, Bre-  
 men, Rostock, Cöln och Danzig, som waret  
 de förste stiftare til denna märkeliga förening.

Handeln i Holland samlade sig krafter och  
 styrka af de omständigheter, som bort under-  
 trycka honom. Spanien och Portugal sågo  
 des tiltwärt med swartsjuka ögon, och förenade  
 sin styrka, at hindra des ytterligare framgång.  
 De förbödo Holländska skepp sina hamnar; et  
 medel, som syntes kraftigt nog, at gifwa Hol-  
 ländska köpenkapen sidste hjerte-stöten; men den  
 tjente twärtom at upågga Holländarnes tiltag-  
 senhet och omtanke. Långt ifrån at blifwa för-  
 skrätt öfwer sådan wälfning i des handels-system,  
 fattade man det beslut, at söka fast fot, och bör-  
 ja handel på Ostindien. År 1612 inrättades  
 det Compagniet, som blifwet et mönster för de  
 i Brabant, Angeland och Frankrike uprättas  
 de. En djup och grundad stats-slughet, och et  
 handels-wett utan like, har satt Holländarne i  
 tillstånd, at mer och mer utbreda köpenkap.  
 Grannarnes Frigsrörelser och osämja hafwa al-  
 la tider tjent dem til fördel, och de hafwa oför-  
 likneligen wäl wetat, at nytja andras oenighet,  
 under en lyckelig stilhet hos sig sjelfwe. Hafwa

de någon gång anhållet om Frankrikes mildare medfart, efter at hafwa bragt halfwa werlden i wapen emot sig, så hafwa de däremot wetat greppa at bibehålla en ständig fred med Angeland. Om Spanjorernes och Portugisernes outsläckeliga törst efter guld och silfwer har ödetagt all deras handel, så at de af sina rika ägendorar i Indierne ej kunna draga annan förmån, än den grufarbetet förskaffar dem; så har Angeland, en tillflykt för arbetare och Manufacturister ifrån alla länder, icke allenast utwidgat sin handel utan, understödt af en ojämförlig styrka i sjökräften kan detta Rike förse alla andra folkslag med all hwad Angelsmännerne sjeltwe tillförene worden ödsakade at taga af utlänningens händer; och besfrider således Angeland innan Fort-Holländarne denna förmånen på alla watten och i alla werldens delar. Wäre Auctorer göra et språng här ifrån til Ryske handelen, som under Peter den store fick till som nytt lif. Den tilwäyer dageligen, äfwen som de andra Nordiska Rikens.

Carl den store och Frans den förste hafwa tid efter annan återstått Frankrike des handel, som blifwet nedtryckt än igenom Barbarernes infall i Gallien, än igenom långwariga krig, som plågat Rikets inbyggare. Henrich xv inrättade flera Manufacturer och en handels-kamare 1607; men ifrån 1664, tillägga Auctorerne bör Francke handelen råfna sin rätta älder, och under Ludwig xiv blef den utwidgad. Det war Ministern Colbert, som igenom sina wisa rådslag satte handelen i sin tilwänt, at Frankrike

te därigenom upstigit til en förfärlig styrka. Manufacturer, sjöfart och alla slags handtwerk, bragte sig inom få år up til en högd, som gjorde Europa håpen och darrande. Alla nybygen blefwo försedde med folk; Ostindiska Compagniet inrättades år 1660, och lät hithföra guld, speerter, silke, porcellaine, färge-wårter, bezoar, m. m. hwilka saker tillförene blefwo tagne utur Amsterdamska och Londonska Magasin. Westindiska Compagniet inrättades samma år, för at handla på America och Africanske kusterna. År 1670 fick Compagniet för Levantiske handelen privilegium; men dessa Compagnier, med flera, blefwo sedermera förenade under det Ostindiska. Äfwen blef igenom et påbud af 1710 et Handels-Collegium uprättat, hwarest åtskillige ämbetsmän och deputerade ifrån hwar handelsstad i Riket äro ledamöter. // Flera olycksfeliga handelser, som man ej kunnat förutse, hafwa waret orsaken, at Frankrike förlorat östwerwigten, hwilken Angelsmännerne och Holländarne med så mycket mindre möda til sig ryckt, som de haft handen långre i spelet, och gjort handelen til sin hufwudsak. Men då Ministern syffelsätter sig utan uppehåll, at beswaka Konungens och folkets gemensama wäl, wäntar Frankrike en snar uprättelse af hwad som är förfallet och förlorat. Författarne uprepa här, hwad en Vocalis och l'Ami des Hommes tillförne sagt, at återbruk och handel äro de brösk / hwilka lifnåra Land och Riken;

om våra olyckor uphöra, hwad hafwe wi  
 at wänta af en regering, som ser wigten och  
 wärdet af denna samningen? De mäktigaste  
 Diken hafwa icke wäret i stor, utan efter det  
 mått, i hwilket handelen och åkerbruket blifwit  
 sködt och wärdat. Både den ena och andra  
 står ännu hos oss at uphjälpa: Manufacturer  
 ne kunna öka sig; arbetarne återkallas; inför  
 sels-handeln hämmas, och utförseln återställas;  
 ja, wi kunne ännu säga, hwad en stor Herre  
 tillsörne sagt: om Gud wille låta Turken  
 weta/ hwad han verkligen är i stånd at  
 uträtta i sön/ och Fransosen/ huru wida  
 han förmar utbreda sin handel/ skulle det  
 öfriga af Europa blifwa snart eröfrat på  
 de af den ene och den andre.

(Sluter härnäst.)

## Swad nytt i Staden?

Korta Stads-nyheter.

Götheborgske Wexel-coursen.

Onsdagen, den 17 Martii.

London	-	-	78½	-	-	Dal. R:mt.
Amsterdam	-	-	71½	wanliguso	M: R:mt.	
Hamburg	-	-	75½	-	-	M: R:mt.

Zel

**Helsingör.** Den 6 Februarii gingo härige  
 nom Skepparne Jonas Inlander ifrån Stock-  
 holm til Habrede Grace med tjära; Elias Mits-  
 son och Swen Swensson ifrån Warberg til  
 Köpenhamn med strandat gods.

**Christinåhamn.** Efter wanligheten reste Gö-  
 theborgs Handlande hit til markanden, i hopp at  
 se järn-prisen fallas, och penningar få et större  
 wärde: försäkrade, at sådana wapen woro nu  
 smidde, hwarigenom coursen skulle få hjertestyn-  
 get. De trodde, at jämte annat underhjelpes et  
 sådant ändamål genom en tid efter annan skätigen  
 jämfad förminskning i prisen på Rikets effecter.  
 Med sådane tankar sökte de bringa järn-ägarna  
 til et afflag, som kunde swara mot denne hande-  
 lens äfwenlyse. Men et ombud från annan ort ha-  
 de jag wet icke hwad för frifkostiga affigter; och  
 började handelen med en tillökning af 3 Daler  
 R:mt, emot prisen uti förledet är. Det trod-  
 des, at Götheborgske Handlare skulle följa ef-  
 terdömet; men desse nöjde sig med den hälft af  
 tillverkningar, som blef dem lemnad; förändes  
 helre sine penningar hem, än at wäga en osäker  
 handel. De slöto likwäl sina contracter med  
 fördel, och wunno drägeligare pris än förledet  
 är, nämligen 3 til 4 Dal. R:mt uppå Skeppun-  
 det.

**Små Kyrko-tidningar.**

3 Swenska Församlingen äro ifrån den 11  
 til den 18 dennes födde 5 Goffe- och 3 Glicko-  
 barn;

barn; bland de förra 2 tvillingar: Wigde Herr Torntorn och Enkefrun Dorothea Margareta Ankarström: Döde affledade Soldaten Christ. Heggman af bröstfeber och ålderdom, 2 Söner och 2 Flicko-barn af slag.

I Kronhus = Församlingen födde 3 barn: Wigde Soldaten, Nils Råberg och Enkan, Ingrid Nilsdotter Segerberg: Döde Regements-Wäblen, Gilius Tillman, 70 år gammal, af ålderdom, 1 Handlangare af feber, 1 Soldat af håll och fryng, och 1 barn af slag.

### Rundgårelser.

Hos Herr Olof Rommel finnas friska Citroner til köps; och hvete-mjöl hos Skepparen Johan Bostedt.

Den 29 dennes kläckan 9 före middagen kommer, uti Tråghårds-mästaren Bogelins hus wid brede vägen uti Masthugget, at försäljas af ledne Byggmästaren Neitses qwarlätenskap, bestående af silfwet, ten, koppar, messing, alshanda husgeråds-saker, tillika med lin- och gång-kläder, och åtskilliga Zimmermanns-werktyg. Wid samma tillfälle torde också en hop böcker efter skrifwen Catalogue, utropas och afsytras.

Et par tapiserade öfverrum, det ena at gatan och det andra inåt gården, kunna til Wälf emot hyra tillträdas, hos Hattemakaren Borgström, på halft år, eller månad. Wärmare utderrättelse lemnar nu warande hyresman.

\*\*\*

## Göteborgska Magasinet.

Lördagen, den 27 Martii 1762.

Slutet af Brevvet N:o 9-10-11-och 12.

Sådant är innehållet af et företal, som rör mycket beläsenhet, och är i sit slag et af de wäkraste. Det slutas med almånna handels-huswoud-grunder, lämpade til Franske handelsi synnerhet. Dessa äro til större delen tagne ur Dictionaire Encyclopedique, och Artikelen Commerce. De Handlandes enskilda grundsatser gagna mindre det almånna, än de förste och almånne handels-pelare; doch bätar det alltid, at de som sysselsätta sig med köpenskap, äro underrättade om bägge slagen. Författaren lofwar til slut, at samla tilhopa ur böcker och skrifter så spridda lärdomar, och sedermera förklara dem, unge handlande til ganska werldslig tröst och uppbyggelse.

Lika mycket: förefattaren är mera berömmwård, än at jag kunnat med tyfthet förbigå et Gille, som med så ädel möda tjenar sit fädernesland. Och när jag tillika påmint om de många åter-sällskap,

N